

Cuprins

Abrevieri.....	XI
Considerații introductive	XIII
Partea I. Evoluția șefului de stat în doctrină și legislație.	
Abordare comparativă	1
Capitolul I. Aspecte generale	1
Secțiunea 1. Noțiunea de <i>executiv</i> . Clarificări conceptuale.....	1
Secțiunea a 2-a. Semnificația noțiunii de <i>șef de stat</i>	8
Secțiunea a 3-a. Forma de guvernământ. Posibile clasificări	14
§1. Forma de guvernământ monarhică	17
§2. Forma de guvernământ republicană	20
Secțiunea a 4-a. Regim politic – sistem politic	22
§1. Trăsături specifice regimului parlamentar.....	23
§2. Trăsături specifice regimului semiprezidențial	27
Capitolul II. Originea și evoluția instituției șefului de stat.....	33
§1. Șeful de stat în antichitate	34
§2. Șeful de stat în secolele al VI-lea – al XV-lea.....	42
§3. Șeful de stat în secolul al XVI-lea.....	45
§4. Șeful de stat în secolul al XVII-lea	52
§5. Șeful de stat în secolul al XVIII-lea	57
§6. Șeful de stat în secolul al XIX-lea.....	68
Capitolul III. Evoluția instituțională a șefului de stat în doctrina și legislația antebelică și postbelică	97
Secțiunea 1. Locul și rolul șefului de stat în perioada antebelică.....	97
§1. Locul și rolul șefului de stat în perioada antebelică în republicile parlamentare.....	101
§2. Locul și rolul șefului de stat în perioada antebelică în republicile semiprezidențiale.....	115
§3. Locul și rolul șefului de stat în perioada antebelică în monarhii.....	129
Secțiunea a 2-a. Locul și rolul șefului de stat în perioada postbelică	135
§1. Locul și rolul șefului de stat în perioada postbelică în republicile parlamentare.....	135
§2. Locul și rolul șefului de stat în perioada postbelică în republicile semiprezidențiale.....	143
§3. Locul și rolul șefului de stat în România între 1944 și 1991	157
3.1. Locul și rolul șefului de stat în România în perioada 1944-1989.....	157
3.2. Locul și rolul șefului de stat în România în perioada 1989-1991.....	163

- §4. Natura regimului politic din România determinată de locul și rolul șefului de stat în sistemul instituțional existent..... 173
- §5. Locul și rolul șefului de stat în perioada postbelică în monarhii..... 177

Capitolul IV. Evoluția instituțională a șefului de stat în doctrina

și legislația actuale.....	195
Secțiunea 1. Reglementarea juridică a locului și rolului șefului de stat	195
Secțiunea a 2-a. Desemnarea șefului de stat.....	202
§1. Desemnarea șefului de stat în monarhii.....	202
§2. Desemnarea șefului de stat în republici.....	208
2.1. Desemnarea șefului de stat în republicile parlamentare.....	208
2.2. Desemnarea șefului de stat în republicile semiprezidențiale	210
Secțiunea a 3-a. Mandatul șefului de stat în regimul republican	215
Secțiunea a 4-a. Statutul președintelui de republică	219
§1. Incompatibilități	219
§2. Imunități	220
Secțiunea a 5-a. Rolul șefului de stat în sistemul autorităților publice.....	222
§1. Atribuțiile șefului de stat în republicile parlamentare	224
1.1. Atribuții exercitate în realizarea funcției de reprezentare a statului.....	224
1.2. Atribuții exercitate în realizarea funcției de garantare sau de apărare a unor valori fundamentale.....	227
1.3. Atribuții exercitate în realizarea funcției de mediere	229
§2. Atribuțiile șefului de stat în republicile semiprezidențiale	235
2.1. Atribuții exercitate în realizarea funcției de reprezentare a statului.....	235
2.2. Atribuții exercitate în realizarea funcției de garantare sau de apărare a unor valori fundamentale.....	242
2.3. Atribuții exercitate în realizarea funcției de mediere	250
§3. Rolul șefului de stat în monarhiile constituționale	261
3.1. Atribuții exercitate în realizarea funcției de reprezentare a statului.....	261
3.2. Atribuții exercitate în realizarea funcției de garantare sau de apărare a unor valori fundamentale.....	264
3.3. Atribuții exercitate în realizarea funcției de mediere	265
Secțiunea a 6-a. Actele șefului de stat	270
§1. Clasificarea actelor șefului de stat.....	271
§2. Actele șefului de stat în republici	273
2.1. Actele șefului de stat în republicile parlamentare	273
2.2. Actele șefului de stat în republicile semiprezidențiale.....	275
§3. Actele șefului de stat în monarhiile constituționale.....	290
Concluzii preliminare	291
Secțiunea a 7-a. Locul șefului de stat în sistemul autorităților publice	293
§1. Raporturile șefului de stat cu Parlamentul.....	294
1.1. Raporturile șefului de stat cu Parlamentul în republicile parlamentare	294

1.2. Raporturile șefului de stat cu Parlamentul în republicile semiprezidențiale	300
1.3. Raporturile șefului de stat cu Parlamentul în monarhii	312
§2. Raporturile șefului de stat cu Guvernul	317
2.1. Raporturile șefului de stat cu Guvernul în republicile parlamentare	318
2.2. Raporturile șefului de stat cu Guvernul în republicile semiprezidențiale	319
2.3. Raporturile șefului de stat cu Guvernul în monarhii	327
§3. Raporturile șefului de stat cu justiția	329
3.1. Raporturile șefului de stat cu justiția în republicile parlamentare	329
3.2. Raporturile șefului de stat cu justiția în republicile semiprezidențiale	330
3.3. Raporturile șefului de stat cu justiția în monarhii	333
§4. Raporturile șefului de stat cu jurisdicția constituțională	335
4.1. Raporturile șefului de stat cu jurisdicția constituțională în republicile parlamentare	335
4.1.1. Numirea judecătorilor de la instanța de contencios constituțional	335
4.1.2. Sesizarea instanței de contencios constituțional, în vederea exercitării controlului de constituționalitate a legilor, precum și a altor acte normative	336
4.1.3. Controlul respectării procedurii pentru organizarea și desfășurarea referendumului și confirmarea rezultatelor acestuia	336
4.1.4. Punerea sub acuzare a Președintelui pentru acte contrare Constituției sau pentru comiterea înaltei trădări	336
4.1.5. Soluționarea conflictelor juridice de natură constituțională dintre autoritățile publice	337
4.1.6. Atribuții complementare în raporturile dintre Președinte și instanța de contencios constituțional	338
4.2. Raporturile șefului de stat cu jurisdicția constituțională în republicile semiprezidențiale	338
4.2.1. Numirea judecătorilor de la instanța de contencios constituțional	338
4.2.2. Sesizarea instanței de contencios constituțional în vederea exercitării controlului de constituționalitate a legilor, precum și a altor acte normative	339
4.2.3. Controlul respectării procedurii pentru alegerea Președintelui și validarea rezultatelor alegerilor prezidențiale	341
4.2.4. Controlul respectării procedurii pentru organizarea și desfășurarea referendumului și confirmarea rezultatelor acestuia	343

4.2.5. Constatarea existenței împrejurărilor care justifică interimatul în exercitarea funcției de Președinte	345
4.2.6. Consultarea Consiliului Constituțional în situații excepționale	346
4.2.7. Soluționarea conflictelor juridice de natură constituțională dintre autoritățile publice	346
4.2.8. Atribuții complementare în raporturile dintre Președinte și instanța de contencios constituțional	348
4.3. Raporturile șefului de stat cu jurisdicția constituțională în monarhii.....	351
4.3.1. Numirea judecătorilor de la instanța de contencios constituțional.....	351
4.3.2. Sesizarea instanței de contencios constituțional în vederea exercitării controlului de constituționalitate a legilor, precum și a altor acte normative	352
4.3.3. Controlul respectării procedurii pentru organizarea și desfășurarea referendumului și confirmarea rezultatelor acestuia	353
4.3.4. Soluționarea conflictelor dintre autoritățile publice.....	353
4.3.5. Atribuții complementare în raporturile dintre monarh și instanța de contencios constituțional	353
Secțiunea a 8-a. Răspunderea șefului de stat.....	354
§1. Răspunderea șefului de stat. Considerații generale	354
§2. Necesitatea protecției șefului de stat	356
§3. Răspunderea șefului de stat în dreptul internațional.....	357
§4. Lipsa de răspundere și inviolabilitatea monarhului	358
§5. Răspunderea politică a Președintelui de republică	360
5.1. Răspunderea politică a Președintelui în regimurile parlamentare	360
5.2. Răspunderea politică a Președintelui în republicile semiprezidențiale	362
§6. Răspunderea penală a Președintelui de republică.....	375
6.1. Răspunderea penală a Președintelui în republicile parlamentare	376
6.2. Răspunderea penală a Președintelui în republicile semiprezidențiale	377
Partea a II-a. Practica statală privind locul și rolul șefului de stat.	
Abordare comparativă	381
Capitolul I. Rolul șefului de stat în România. Aspecte din practică.....	381
Secțiunea 1. Atribuții exercitate în realizarea funcției de reprezentare a statului	382
Secțiunea a 2-a. Atribuții exercitate în realizarea funcției de garantare a unor valori fundamentale	395
Secțiunea a 3-a. Atribuții exercitate în realizarea funcției de mediere	398

Capitolul II. Raporturile șefului de stat cu celelalte autorități publice.

Aspecte din practica statală românească	400
Secțiunea 1. Raporturile Președintelui cu Parlamentul.....	400
Secțiunea a 2-a. Raporturile Președintelui cu Guvernul.....	417
Secțiunea a 3-a. Raporturile Președintelui cu justiția	423
Secțiunea a 4-a. Raporturile Președintelui cu jurisdicția constituțională.....	425
§1. Sesizarea Curții Constituționale, potrivit art. 146 lit. a) din Constituție	425
§2. Sesizarea Curții Constituționale potrivit art. 146 lit. e) din Constituție	425
§3. Alte atribuții ale Curții Constituționale în raporturile cu Președintele.....	427

Capitolul III. Locul și rolul șefului de stat în alte țări membre

ale Uniunii Europene. Aspecte din practica statală.....	430
Secțiunea 1. Practica statală privind atribuțiile șefului de stat	430
§1. Atribuții exercitate în realizarea funcției de reprezentare a statului	430
1.1. Funcția de reprezentare în republici.....	430
1.2. Funcția de reprezentare în monarhii.....	431
§2. Atribuții exercitate în realizarea funcției de garantare a unor valori esențiale ale statului	431
§3. Atribuții exercitate în realizarea funcției de mediere	432
Secțiunea a 2-a. Practica statală privind raporturile șefului de stat cu celelalte autorități	434
§1. Practica statală privind raporturile șefului de stat cu Parlamentul	434
§2. Practica statală privind raporturile șefului de stat cu Guvernul.....	454
2.1. Raporturile șefului de stat cu Guvernul în republicile parlamentare	454
2.2. Raporturile șefului de stat cu Guvernul în republicile semiprezidențiale	458
2.3. Raporturile șefului de stat cu Guvernul în monarhii	459
§3. Raporturile șefului statului cu justiția	460
§4. Raporturile șefului statului cu jurisdicția constituțională	462

Concluzii și propuneri de lege ferenda .....**Bibliografie.....**